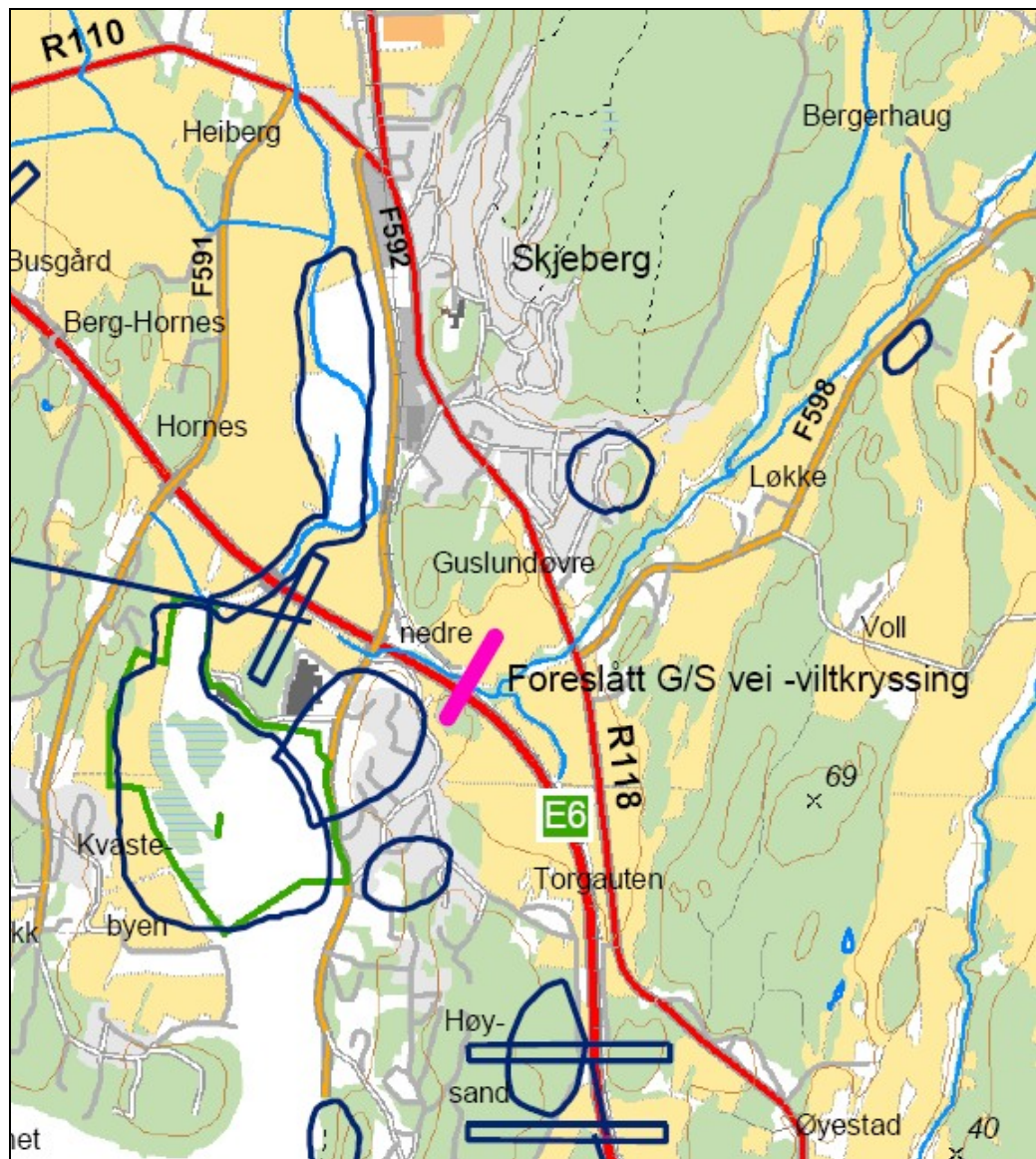

E6 4-FELT GJENNOM SARPSBORG

VURDERING AV KOMBINERT GANG- / SYKKELVEG OG FAUNAPASSAGE V/GUSLUND NEDRE

14. FEBRUAR 2006

Notat 2006: 1

Utførende institusjon: Wergeland Krog Naturkart	Kontaktperson: Ola Wergeland Krog	
Oppdragsgiver: Sarpsborg kommune	Kontaktperson: Bernt-Henrik Hansen	Dato: 14 februar 2006
Referanse: Wergeland Krog, O.M. 2006. E6 4-felt gjennom Sarpsborg, vurdering av kombinert gang- / sykkelveg og faunapassage v/Guslund Nedre. <i>Wergeland Krog Naturkart Notat 2006-1: 1-3.</i>		
Referat: Wergeland Krog Naturkart har på oppdrag for Sarpsborg kommune vurdert et forslag til kombinert faunapassasje under E6 øst for Guslund Nedre i Sarpsborg kommune. Kombinerte løsninger diskuteres generelt og plasseringen av den foreslåtte kombinerte faunapassasjen behandles spesielt.		
4 emneord: E6 4-felt Kombinert faunapassage Biologisk mangfold Hjortevilt		

1 INNLEDNING

Wergeland Krog Naturkart er forespurt av Sarpsborg kommune v/ Bernt-Henrik Hansen om å vurdere en kombinert faunapassage under ny firefelts E6 øst for Skjebergkilen i Sarpsborg kommune spesielt (se fig. 1). Forespørselen gjelder en vurdering av funksjonaliteten av denne faunapassasjen isolert. Det er ikke gjort noen samlet vurdering av faunapassasjer over E6 gjennom Sarpsborg i forhold til dette nye forslaget.

Vi har vurdert de foreliggende forslaget i forhold til Statens Vegvesens Håndbok 242 (luell red. 2005) samt landskapsøkologien i området basert på ortofoto, topografiske kart. Viltområdekartet for Sarpsborg (Wergeland Krog 1994) er et viktig grunnlagsdokument ved vurderingene.

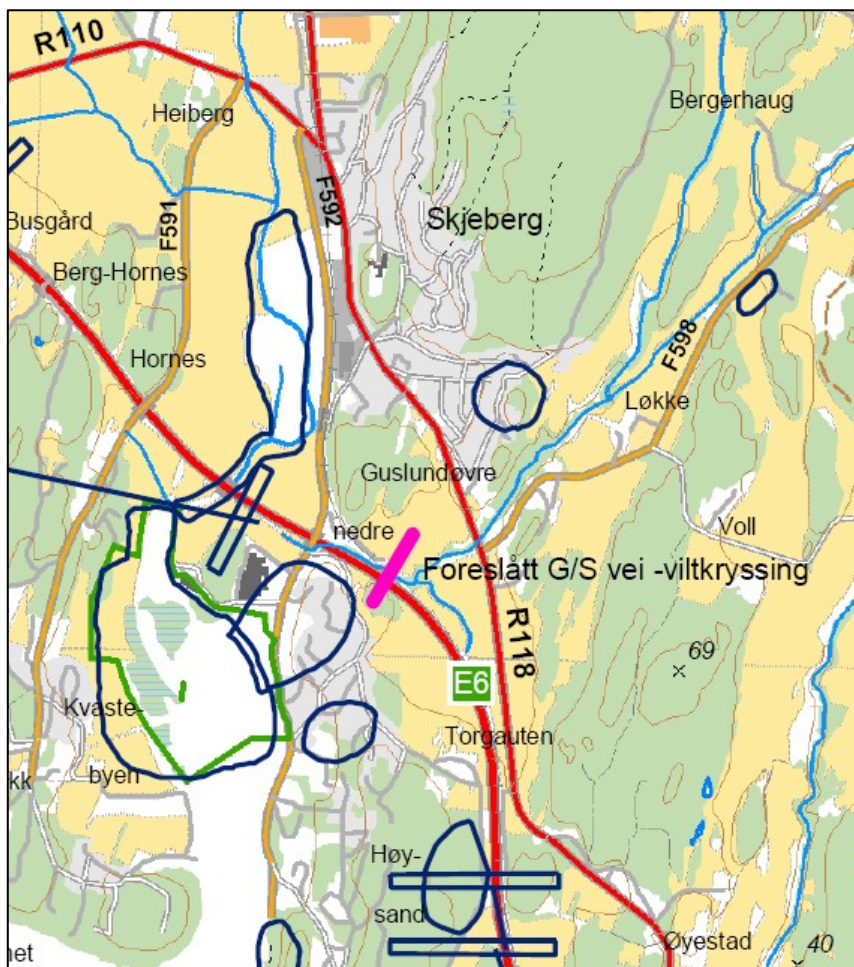

Fig. 1. Foreslått faunapassasje er avmerket med rosa strek.

2 VURDERING AV KOMBINERT FAUNAPASSASJE

Faunapassasjer kombineres ofte med annen bruk. Det mest vanlige er å legge stier for friluftss- og rekreasjonsformål og veger (oftest landbruksveger) på faunapassasjer. Dette gjøres hovedsakelig for å spare penger, men også for å begrense antallet passeringpunkter over en veg av landskapsmessige årsaker (luell red. 2005).

Når det gjelder høyerestående dyrearter som f.eks. elg og rådyr så har disse ingen naturlig / instinktiv frykt for tekniske innretninger som motoriserte kjøretøyer. Mennesker, (både syn, lyd og lukt), representerer derimot instinktivt en fare for dyrene. Til tross for at en faunapassasje kombinert med en passage for myke trafikanter som fotgjengere og syklistene fra et menneskelig synspunkt kan virke som en god løsning er det derimot nærmest motsatt for dyrene. Generelt er en bil langt mindre skremmende for viltet enn f.eks. en fotgjenger.

Kombinerte løsninger kan i noen tilfeller fungere tilfredsstillende dersom det legges spesielt til rette for dette. I de tilfellene kombinerte løsninger har vist seg å fungere er der faunapassasjen kombineres med f.eks. skogsveier og landbruksveier. Kombinasjoner med lite trafikkerte skiløyper har også vist seg å fungere da de kan virke kanalisierende på viltet slik at de lettere treffer passasjen. Det forutsettes da at disse ikke blir benyttet etter mørkets frambrudd.

Eksempler på tiltak som kan forbedre funksjonaliteten av kombinerte faunapassasjer kan f.eks. være etablering av levevegetasjon så langt inn som mulig i passasjen slik at viltet kan passere mest mulig i skjul. Tiltak for å minimalisere støy i passasjen er også av stor betydning.

Statens vegvesen har kommet med en veileder som tar for seg problematikken omkring veger og dyreliv – Håndbok 242 (luell red. 2005). Håndboka kommer med praktiske råd og retningslinjer om hvordan faunapassasjer skal utformes for å fungere i landskapet. Denne håndboka er viktig ved vurderinger av denne typen. Håndbok 242 fraråder i utgangspunktet sambruk av faunapassasjer siden menneskelig aktivitet kan føre til at dyr skremmes fra å bruke passasjen, men påpeker muligheten for vellykkede løsninger i kombinasjon med f.eks. lite trafikkerte landbruksveger. Gang og sykkelstier nevnes ikke spesielt, men kombinasjon med lokalveier omtales som følger: ”Lokalveger vil som regel ha stor trafikk, og anbefales ikke å kombinere med passasjer.” Tatt i betraktning viltets frykt for mennesker og hunder, vurderes den foreslåtte kombinasjonen av gang-/ sykkelsti å være en omtrent like lite heldig kombinasjonsløsning som en lokalvei.

3 VURDERING AV FORESLÅTT FAUNAPASSASJES LOKALISERING

Den foreslåtte passasjen er lokalisert rett øst for Guslund Nedre. Passasjen vil på sørsiden komme i konflikt med et boligområde som på østsiden støter mot dyrket mark. Selve munningen av passasjen er plassert i et mindre skogholt som vil virke skjermende for passerende dyr. På nordsiden av veien vil den foreslåtte faunapassasjen munne ut rett i jernbanesporet (se fig. 2) For dyr som kommer gjennom fra sørsiden kan man tenke seg at dette kunne fungere som en nødløsning, men for dyr som kommer nordfra vil det være en lite egnet løsning. Hverken på nord- eller sørsiden er det noen eksisterende ledelinjer i landskapet. På nordsiden kunne det imidlertid tenkes at det kunne plantes levevegetasjon fra munningen av faunapassasjen og dreie denne inn mot Guslundbekken.

I henhold til viltplanen for Sarpsborg kommune (Wergeland Krog 1994) er det ikke registrert noe vilttrekk på denne lokaliteten. Det er heller ikke registrert at dette i den senere tid har vært et aktuelt krysningspunkt for viltet (Hans Olav Rosten pers.medd.).

Fig. 2. Oversikt over området hvor foreslått faunapassasje er lokalisert. Foto: KartInnsyn v/ Fylkesmannen i Østfold og Østfold fylkeskommune

4 KONKLUSJON

Den foreslåtte faunapassasjen vil høyst sannsyelig ikke fungere for større viltarter som f.eks. elg og rådyr. Dersom det anlegges en undergang under E6 i dette området anbefales det imidlertid at det bør legges til rette for at dette kan være en krysningsmulighet for mindre viltarter som f.eks. piggsvin, grevling, rev og andre smådyr.

5 REFERANSER

Iuell, B. (red.) 2005. Veger og dyreliv. Statens vegvesen. *Håndbok 242. 1-135.*

Wergeland Krog, O.M. 1994. Viltet i Sarpsborg. Kartlegging av viktige viltområder. Forvaltningsplan for viltressursene. Fylkesmannen i Østfold og Sarpsborg kommune Upub.: 110 + kart.